

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

AGDER ENERGI VANNKRAFT AS
Postboks 603 Lundsiden
4606 KRISTIANSAND S

Svein Haugland

Vår dato: 29.09.2017

Vår ref.: 201707019-2

Arkiv:

Deres dato: 28.09.2017

Deres ref.:

Saksbehandler:

Stein Wisthus Johansen

Agder Energi Vannkraft AS - Tillatelse til midlertidig fravik fra manøvreringsreglementet for Laudal kraftverk i Mandalsvassdraget, Marnardal kommune

Vi viser til deres søknad av 28.09.2017 om tillatelse til midlertidig fravik fra manøvreringsreglementet for Laudal kraftverk i forbindelse med ekstremnedbør.

Om søknaden

NVE har mottatt følgende søknad på E-post datert 28.09.2017:

«Manøvreringsreglement for Laudal kraftverk, Marnardal kommune, datert 6. desember 2013 slår fast at Laudal kraftverk skal stanses i seks timer mellom fredag kl. 21 og lørdag kl. 06.

Kommende helg varsles det ekstreme nedbørmengder i regionen, og AEVK har iverksatt nest øverste trinn av beredskapsplanverket med tanke på at den varslede nedbøren kan gi skadeflom i blant annet Mandalsvassdraget. I dag torsdag 28. september er vannføringen ca. 100 m³/s, men den varslede nedbørmengden kan gi vannføringer opp mot 500-600 m³/s i løpet helgen og begynnelsen av uka. Slukeevnene til Laudal kraftverk er 110 m³/s. Vår vurdering er at en stans av Laudal kraftstasjon natt til lørdag kan øke flomvannstanden langs Mannflåvatn og øke flomvannføringen nedstrøms Laudal kraftverk. Dette på grunn av at vi da møter ekstremnedbøren med høyere vannstand i Mannflåvatn enn om kraftverket ikke stanses.

Vi søker derfor om å ikke stanse Laudal kraftverk kommende natt til lørdag, det vil si natt til lørdag 29. september 2017.

Marnardal kommune(se kopifeltet) er muntlig varslet om denne søknaden og hadde ingen merknader.

Etter vår vurdering har dette ikke noen negative konsekvenser for oppvandring av laks.»

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Høring

På grunn av sakens begrensede omfang har den ikke vært kunngjort lokalt. NVE har vært i kontakt med lokale myndigheter for å få deres syn på saken, og mener at den er tilstrekkelig belyst gjennom dette. Søker opplyser å ha vært i kontakt med Marnardal kommune som ikke hadde noen merknader til søknaden. NVE har ikke funnet det nødvendig å ta ytterligere kontakt med kommunen.

Fylkesmannen i Aust og Vest Agder v/ Birgit Solberg uttaler i e-post av 29.09.2017 at de har ingen spesielle innvendinger til det omsøkte tiltaket.

Mandalselva Elveeigarlag v/ Bjørgulv Foss uttaler pr. telefon 28.09.2017 at det omsøkte tiltaket ikke vil ha noen negative konsekvenser for fiskeinteressene.

NVEs vurdering

NVE kan gi tillatelse til fravik fra manøvreringsreglement etter vannressursloven § 8 når formålet er nødvendig reparasjons- og vedlikeholdsarbeid, samt naturfaglige undersøkelser. NVE kan også gi tillatelse til fravik fra manøvreringsreglement etter vannressursloven § 40 når det er fare for skadeflom i vassdrag. Tiltaket faller etter vårt syn inn under formålet mulig skadeflom og flomavledningstiltak.

Agder Energi Vannkraft har søkt om å få fravike manøvreringsreglementet for Laudal kraftverk ved å ikke gjennomføre pålagt 6 timers stans av kraftverket mellom kl. 2100 fredag og kl. 0600 lørdag i uke 39. Bakgrunnen for søknaden er prognosevarsel om ekstreme nedbørmengder hvor det kan forventes vannføringer opp mot 500-600 m³/s i løpet av helgen og i begynnelsen av neste uke. Samtidig hadde NVE varslet aktsomhetsnivå gult for Agder-fylkene og Telemark for lørdag allerede på torsdag 28.09. På denne bakgrunn mener Agder Energi at det er fare for at en stans i Laudal kraftverk natt til lørdag kan øke flomvannstanden langs Mannflåvatn og øke flomvannføringen nedstrøms Laudal kraftverk. Agder Energi mener i denne situasjonen å være føre var ved å møte ekstremnedbøren med en lavere vannstand i Mannflåvatn. Ved å kjøre kraftverket er det beregnet at vannstanden i Mannflåvatn vil kunne ligge ca. 60 cm lavere i forkant av flommen enn tilfellet vil bli med en stans. Agder Energi Vannkraft vurderer at utelatelse av kjøre-stansen på kraftverket ikke vil ha noen negative konsekvenser for oppvandring av laks. Gjennom en forenklet høring er det ikke kommet noen faglige innvendinger mot at tiltaket gjennomføres.

Manøvreringsreglementets avsnitt II pkt. 6 sier at «i perioden fra smoltutvandringens slutt og til 30. september skal kraftverket stoppes i 6 timer mellom fredag kl. 21 og lørdag kl. 06». Dette pålegget er satt for å sikre oppvandring av laks som eventuelt blir stående foran utløpstunnelen til kraftverket. Vi er nå helt på slutten av perioden med pålagte stans natt til lørdager. Således vurderer både NVE og de fiskesakyndige NVE har vært i kontakt med, at den foreslåtte manøvreringen av kraftverket uten stans førstkommende lørdag, vil ha svært liten betydning for laksens vandring.

NVE kjenner til situasjonen med mulig oppstuvning av vann i Mannflåvann ved flomvannføringer og mener det er et godt tiltak med flomavledning gjennom kraftverket i stedet for å stoppe kraftverket som vil føre til vannstander godt over HRV. I siste oppdatering fra NVEs flomvarsling kl. 1115 fredag 29. september, er aktsomhetsnivået for Vest-Agder og i tilstøtende regioner oppgradert fra gult til oransje for både lørdag og søndag. Dette tilsier at forebyggende tiltak i forkant av flommen er blitt enda mer viktig. Så lenge det omsøkte tiltaket ikke er til skade for laksen, samtidig som mulige skader som følge av flomvannstander i vassdraget kan reduseres, ser ikke NVE noen grunn til ikke å kunne gi tillatelse til fravik fra manøvreringsreglementet. NVE mener tiltaket ikke vil gå ut over noen kjente allmenne interesser.

NVE vil også presisere at man nå er inne i en prøveperiode på 5 år med eksisterende reglement. I utgangspunktet ser vi helst at det ikke forekommer noen form for reglementsavvik i denne perioden. Det omsøkte avviket vurderes i denne sammenheng som lite og vil neppe ha noen større innvirkning på det samlede datagrunnlag som til slutt skal evalueres etter 5-års perioden. Det at det søkes om å få avvike manøvreringsreglementet på dette punktet i forhold til flomvannføringer, kan også sees på som et innspill til et mulig behov for en mer nyansert formulering av forholdene omkring pålagt stopp av Laudal kraftverk og vannføringsforhold i et kommende endelig manøvreringsreglement.

NVE mener at vurderingene er i tråd med prinsippene i naturmangfoldloven som skal ivaretas når vedtak treffes, jf. naturmangfoldloven §§ 8-12. NVE vil i den forbindelse påpeke at tiltaket er midlertidig og kortvarig under flomforhold i vassdraget. NVE kan heller ikke se at tiltaket er i strid med forvaltningsmålet for arter eller økosystemer, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Konklusjon

NVE gir tillatelse til at Agder Energi Vannkraft AS kan fravike manøvreringsreglementet for Laudal kraftverk i perioden fredag 29. september – lørdag 30. september ved å kunne kjøre kraftverket for fullt i stedet for å gjennomføre en pålagt stans på 6 timer.

Tillatelsen er gitt i medhold av vannressursloven § 40.

Tillatelsen blir gitt på følgende vilkår:

- Det skal føres protokoll over flomavledningen i den perioden det avvikes fra reglementet slik at eventuelle konsekvenser kan evalueres samtidig med en evaluering av hele perioden med prøvereglement.
- NVE forutsetter at Agder Energi Vannkraft AS har ordnet de privatrettslige forholdene som eventuelt måtte bli skadelidende av tiltaket.

Om klage og klagerett

Dere kan klage på denne avgjørelsen til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunktet underretningen er kommet fram til partene, jf. forvaltningslovens kapittel VI. Klageretten er begrenset til parter (grunneiere, rettighetshavere og konsesjonssøker) og andre med rettslig klageinteresse (hovedsakelig organisasjoner som representerer berørte interesser).

En klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Carsten Stig Jensen
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg:

Kopi til:

Eikeland, Sverre
Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder
Haugland, Svein
Marnardal kommune
oyvind.jorstad@marnardal.kommune.no
Salthaug, Rune